

Ν. Λυγερός: Η Κύπρος έδωσε το μεγάλο άνοιγμα στην Ελλάδα για την ΑΟΖ

«Εμείς είμαστε με το διεθνές δίκαιο»

Στο υψηλότερο επίπεδο στην Αθήνα, θεωρούν ότι όντως τώρα είναι σημαντική η ΑΟΖ και ότι θέλουν μια τεχνογνωσία και μια επιστημονική προσέγγιση, ένα νομικό πλαίσιο, έτσι ώστε να το υποστηρίξουν

ΤΗΣ ΜΙΚΑΕΛΛΑΣ ΛΟΪΖΟΥ

Ο καθηγητής Νίκος Λυγερός, σε συνέντευξή του χθες στην «Κυριακή Σημερινή», ανέλυσε σειρά θετικών στοιχείων που προκύπτουν από την οριοθέτηση της ΑΟΖ και την επικείμενη εκμετάλλευση των κυπριακών κοιτασμάτων. Στο δεύτερο μέρος της συνέντευξής του, εξηγεί γιατί το Καστελόριζο είναι η αιχμή του δόρατος για την ΑΟΖ, υποδεικνύοντας τους λόγους που η Ελλάδα καθυστέρησε τόσο πολύ στον τομέα αυτό.

Η ΑΟΖ είναι σημαντική ακόμα κι αν δεν υπήρχε φυσικό αέριο

Ακόμη φοβόμαστε τους Τούρκους
Η Ελλάδα έχει καθυστερήσει δεκαετίες να οριοθετήσει την ΑΟΖ. Ποιοι πιστεύετε ότι ήταν οι λόγοι που απωθούσαν διαδοχικές κυβερνήσεις στο να κάνουν αυτό το αυτονόητο πράγμα και η διαδικασία που έχει ξεκινήσει τώρα, σε ποιο στάδιο βρίσκεται; **Φοβόμασταν τους Τούρκους; Ή και κάτι άλλο;**

Όχι, διότι το «φοβόμασταν τους Τούρκους» δεν υπονοεί ότι τους φοβόμαστε ακόμα, ενώ υπάρχει αυτό. Γενικά στην Ελλάδα υπάρχουν άνθρωποι που έχουν φοβίες με τους Τούρκους διαχρονικά και όχι μόνο από το '74 και μετά, όπως είναι στην Κύπρο, αλλά και πιο πριν. Άρα οι φοβίες είναι ο κύριος λόγος. Μετά, πρέπει να σκεφτούμε ότι η Ελλάδα υπέγραψε το Δίκαιο της Θάλασσας το '82, όμως το επικύρωσε το '95 μόνο, ενώ η Κύπρος το έκανε το '88, άρα ήταν ήδη μια καθυστέρηση, επειδή περιμέναμε να φτάσουμε στα 60 κράτη, δηλαδή ήταν μια παθητική προσέγγιση ήδη από τότε και μετά το 1996 βρέθηκαν τα Ίμια, αμέσως μετά, και μπήκαμε στη διαδικασία, εφόσον έχουμε και τα χωρικά ύδατα και την υφαλοκρηπίδα και την ΑΟΖ που είναι στο ίδιο κείμενο, η υφαλοκρηπίδα να είναι μια πορεία που ακολουθήθηκε πιο πολύ από το Υπουργείο Εξωτερικών, θεωρώντας ότι είναι η πανάκεια, αλλά δεν έδωσε τίποτα.

Πηγαίνουμε για οριοθέτηση

Η κυπριακή και η ελλαδική ΑΟΖ είναι ενωμένες με το Καστελόριζο. Θα ανέμενε κανείς να είναι και οριοθετημένες δεδομένων των σχέσεων των δύο χωρών. Γιατί δεν συνέβη αυτό;

Σε αυτό δεν φταίει η Κύπρος. Δύο φορές έγινε η πρόταση. Και επί Παπαδόπουλου και ακόμα και επί Χριστόφια και έγινε δυο φορές, με κόμματα διαφορετικά στην Ελλάδα, άρα δεν είναι θέμα χρώματος, είναι πραγματικά θέμα φοβίας για να μην ενοχλήσουμε τις θέσεις της Τουρκίας. Τώρα, σε αυτήν την

φάση που είμαστε, πηγαίνουμε για μια ταύτιση οριοθέτησης, ίδια στίγματα και η ιδέα είναι να προετοιμαστούμε για να γίνει μια συμφωνία μεταξύ των δύο, διότι, όπως το είπατε πολύ σωστά, νομίζω ότι φτάνει αυτή η φάση φοβίας, ότι πρέπει να περάσουμε σε ένα αληθινό Δίκαιο της Θάλασσας και εφόσον οι δύο χώρες συμφωνούν στο πού πρέπει να γίνει η οριοθέτηση, πρέπει να γίνει όσο πιο γρήγορα γίνεται, έτσι ώστε να συνεχιστεί και η οριοθέτηση που έχει γίνει από την Κύπρο με την Αίγυπτο, γιατί είναι συνεχόμενα.

Ο ρόλος της κρίσης

Ίσως η κρίση έκανε την ΑΟΖ να φαίνεται ως διέξοδος...

Ναι, πάντως παρουσιάστηκε ως διέξοδος ενώ η ΑΟΖ υπήρχε από πριν, απλώς δεν είχαν σκεφτεί ποτέ ότι θα μπορούσαμε να το εκμεταλλευτούμε. Αλλά αυτό που πρέπει να συνειδητοποιήσουμε είναι ότι η ΑΟΖ είναι σημαντική ακόμα κι αν δεν υπήρχε φυσικό αέριο. Είναι μια σημαντική έννοια που αρχίζει από την αλιεία. Άρα έτσι άρχισε και τώρα καταλήξαμε να κοιτάζουμε το φυσικό αέριο επειδή είμαστε στην Ανατολική Μεσόγειο.

Στο επίπεδο που βρισκόμαστε τώρα στην

Ελλάδα είναι ότι είμαστε, θα έλεγα, στην τελευταία φάση της υλοποίησης της θέσπισης, έχουμε μπει ήδη -τουλάχιστον στο πλαίσιο της επιτροπής- να κοιτάζουμε ήδη και τι θα κάνουμε μετά, και γι' αυτό είναι πολύ σημαντική η συμβολή του Σ. Κασίνη, δηλαδή όχι μόνο να κάνουμε τη θέσπιση, να δούμε και τα θέματα της οριοθέτησης, εξόρυξης, εκμετάλλευσης πριν από τις οικοπεδοποιήσεις. Άρα όλα αυτά είναι τώρα σε φάση μελέτης. Διότι στο υψηλότερο επίπεδο στην Ελλάδα, το πολιτικό τώρα λέω, θεωρούν ότι όντως τώρα είναι σημαντική η ΑΟΖ και ότι θέλουν μια τεχνογνωσία και μια επιστημονική προσέγγιση, ένα νομικό πλαίσιο, έτσι ώστε να το υποστηρίξουν.

Και να παίξουν με αυτό το δυνατό χαρτί και στις διαπραγματεύσεις που έχει η Ελλάδα αυτήν την περίοδο λόγω των οικονομικών πιέσεων και να παρουσιάσει και στους ξένους στρατηγικούς επενδυτές ότι είναι ένας χώρος σημαντικός για επενδύσεις μελλοντικές και επιπλέον και σε σχέση με ευρωζώνη, ΔΝΤ, Τρόικα, όλο αυτό το πακέτο, να παρουσιαστεί η Ελλάδα ως ένα κράτος που έχει μεγάλες δυνατότητες, που δεν είναι μόνο ένας ενεργειακός κόμβος, αλλά θα είναι ένας γεωπολιτικός παίκτης που θα παίζει μαζί με την Κύπρο και με το Ισραήλ έναν πολύ σημαντικό ρόλο για τον ενεργειακό δρόμο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

«Η Τουρκία έχει ΑΟΖ, επειδή έχει διαπράξει γενοκτονία»

ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟ ΚΑΣΤΕΛΟΡΙΖΟ ΠΑΡΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ

Γιατί έχει τόσο σημαντικό ρόλο στην τουρκική στρατηγική το Καστελόριζο;

Έχει μεγαλύτερο ρόλο στην κυπριακή και ελληνική στην πραγματικότητα, γιατί είναι η αιχμή του δόρατος όσον αφορά την ΑΟΖ. Το σύμπλεγμα Καστελόριζου -γιατί πρέπει να λέτε σύμπλεγμα Καστελόριζου, είναι 14 νησιά και είναι σημαντική και η Στρογγύλη- είναι το μόνο που συνδέει την ΑΟΖ της Κύπρου με την Ελλάδα. Άρα, αν το Καστελόριζο δεν έχει μια κανονική ΑΟΖ, όπως έχει το δικαίωμα, εφόσον είναι νησί που κατοικείται, τότε αυτές οι δυο ΑΟΖ δεν ενώνονται και όλα τα άλλα που έχουμε πει για διασύνδεση δεν υπάρχουν. Συνεπώς, το Καστελόριζο δεν είναι σημαντικό από την ξηρά του, αλλά από τον θαλάσσιο χώρο που ελέγχει, που αντι-

προσωπεύει μια περιοχή που είναι μεγαλύτερη από την Πελοπόννησο.

Περιορίζει, όμως, σημαντικά την τουρκική ΑΟΖ, την κλείνει.

Κοιτάξτε, για να είμαστε σοβαροί. Πρώτον, η Τουρκία έχει ΑΟΖ επειδή έχει διαπράξει γενοκτονία. Δηλαδή, άμα δεν είχαν εξουδετερώσει και εξοντώσει τους Αρμένιους που ήταν στο κάτω μέρος της Τουρκίας, αν δεν είχαν εξουδετερώσει τους Πόντιους -γιατί έχουμε υπολογίσει και την ΑΟΖ της Μαύρης Θάλασσας- αν δεν είχαν εξουδετερώσει την Σμύρνη, τότε για ποια τουρκική ΑΟΖ θα μιλούσαμε τώρα; Άρα να μην μπερδεύουμε γιατί στο τέλος θα καταλήξουμε να λέμε ότι τα νησιά μας είναι πολύ κοντά στην τουρκική ακτή. Είναι η Τουρκία που ήρθε πολύ κοντά

στα νησιά. Τώρα, αν δεν της επαρκεί η τεράστια ΑΟΖ που έχει στη Μαύρη θάλασσα, λόγω της γενοκτονίας των Ποντίων, των Ασουρο-Χαλδαίων και των Αρμενίων, είναι δικό τους πρόβλημα αλλά όχι δικό μας.

Εμείς είμαστε με το Διεθνές Δίκαιο, με το Δίκαιο της Θάλασσας, το Καστελόριζο δεν περιορίζει κανέναν. Απλώς υπάρχει, είναι ελληνικό, είναι ένας συνδεδεμένος κρίκος Ελλάδας και Κύπρου, ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και αν θέλετε να το γενικεύσω λίγο, για να δείτε πώς το σκέφτομαι, είναι σαν

να μου λέτε: Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν περιορίζει λίγο την Τουρκία; Δηλαδή, ποιος θα τολμούσε να πει τέτοια γελοιότητα; Ενώ στην πραγματικότητα η Τουρκία το σκέφτεται, γιατί όταν εντάχτηκε η Βουλγαρία και η Ρουμανία το 2007 θεωρούσαν ότι ήταν ακόμα βιλαέτια δικά τους και θεωρούσε ότι ήταν απαράδεκτο να υπάρχει αυτή η ένταση, άρα για να είμαστε λίγο σοβαροί, εμείς δεν είμαστε ούτε εκδικητικοί, ούτε έχουμε κάτι εναντίον του τουρκικού λαού, είναι απλώς το Δίκαιο της Θάλασσας, το εφαρμόζουμε. Έχουμε νησιά, χρησιμοποιούμε τη γεωπολιτική που έχουμε και την αξιοποιούμε κανονικά και νόμιμα.

